

Aan de leden van de raad van de gemeente Roosendaal

contactpersoon : Patricia Stroo

Roosendaal : 1 juli 2025

onderwerp : Status Woo (Wet open overheid)

ons zaaknummer : ntb

Geachte leden van de Raad,

Inleiding

Op 1 mei 2022 is de Wet open overheid (hierna: Woo) in werking getreden. Doel van deze wetgeving is het meer transparant maken van overheden. Het recht op informatie werd hiermee een recht van inwoners, dat uitgebreider is dan onder de voorganger wet openbaar bestuur (Wob). In de Woo wordt een onderscheid gemaakt tussen passieve en actieve openbaarmaking. Het doel van deze brief is om uw raad te informeren over de stand van zaken op beide gebieden van de Woo.

Stand van zaken actieve Woo

Actieve openbaarmaking was nieuw en verplicht ons als gemeente om documenten binnen elf in de wet vastgestelde informatiecategorieën actief openbaar te maken. Dat openbaar maken is feitelijk de laatste stap van een werkproces. Het actief openbaar maken treedt gefaseerd in werking, waarbij de eerste fase op 1 november 2024 plaatsvond. In Roosendaal voldeden we hier ruim op tijd aan.

Op het gebied van actieve openbaarmaking is Roosendaal goed op weg. Op dit moment maken we de informatie openbaar in 10 van de 11 verplichte informatiecategorieën, of hebben we de processen zo voorbereid dat openbaarmaking plaatsvindt na het proces (in sommige categorieën komen weinig documenten tot stand). Op dit moment moet alleen de informatiecategorie 'Beschikkingen' nog uitgerold worden. Dit is ook in de landelijke planning de laatste categorie, waarvan verplichting nog niet in zicht is. De verplichting gaat in wanneer het ministerie van BZK de definitie van de informatiecategorie vrijgeeft, definieert en een datum koppelt aan de verplichting. Doel is om in 2025 wel een start te kunnen maken met de implementatie van deze categorie.

Toen op 1 november 2024 de eerste verplichting in werking trad voldeden we hier al geruime tijd aan. Daarnaast zijn we dus klaar voor de komende verplichting, die naar verwachting in het eerste kwart van 2026 in werking treedt. Wat er dan verplicht wordt, is nog niet helemaal zeker, en vooral afhankelijk van een aantal technische ontwikkelingen die het ministerie van BZK nog moet doormaken. De val van het kabinet in juni 2025 heeft daarbij voor extra onzekerheid op de planning gezorgd. Alle categorieën die nu in de planning staan om verplicht te worden maken we dus al openbaar. Ook als je kijkt naar de stand van zaken bij de meeste andere gemeenten lopen we voor. Daarnaast maken we sinds 2024 de vergaderstukken van het college van B&W actief openbaar via <https://open.roosendaal.nl/>. Dit doen we om uiting te geven aan de ambitie om waar mogelijk meer te doen dan de Woo ons wettelijk verplicht.

Om dit allemaal mogelijk te maken hebben we een gemeentelijk publicatieplatform ingericht, dat is aangesloten op het zaaksysteem, om op die manier het publiceren zelf zo eenvoudig mogelijk te maken en ook het beheer op de publicaties vanuit dat systeem te kunnen regelen. Dat publicatieplatform is een standaard dat we samen met een leverancier hebben ingericht. Met de komst van de nieuwe website van de gemeente wordt gekeken naar een mate van integratie van het publicatieplatform en de website, zodat inwoners bijvoorbeeld vanaf de website ook de publicaties kunnen doorzoeken.

Op die manier willen we de inwoner optimaal faciliteren. Dit is een ontwikkeling voor de langere termijn die naar verwachting niet nog in 2025 gerealiseerd wordt. Het publicatieplatform wordt daarnaast, als Rijksoverheid daar klaar voor is, aangesloten op het landelijk platform open.overheid.nl. Op die manier moeten inwoners de documenten uit de informatiecategorieën van alle overheidsorganisaties gezamenlijk kunnen doorzoeken. Op dit moment is ook nog niet bekend wanneer je je als gemeente kunt aansluiten.

Stand van zaken passieve Woo

Passieve openbaarmaking gaat over het recht om het verzoek tot openbaarmaking van documenten te doen bij de gemeente. Iedereen heeft het recht om zo'n verzoek bij de gemeente in te dienen. De Woo biedt inwoners het recht om overheidsinformatie op te vragen, zonder dat daarbij enig belang hoeft te worden aangetoond. Ook kent de wet geen beperking in de reikwijdte van een verzoek. Deze ruime opzet past bij de kern van de wet, het bevorderen van een open overheid. Als gemeente Roosendaal onderschrijven wij die doelstelling nadrukkelijk. Transparantie, openheid en een gastvrije houding naar inwoners zijn speerpunten van onze bestuurlijke ambitie, en de Woo draagt daar direct aan bij. Tegelijkertijd brengt deze nieuwe wet een behoorlijke werklast met zich mee. Ook vanuit de minister was hier in maart van dit jaar nog aandacht voor na vele signalen van gemeenten over de werkdruk en achterstanden die de Woo met zich meebrengt. Hierover zei minister Uitermark (Binnelandse Zaken): "Onze Woo is heel ruim. Dat is een groot goed, maar we moeten ook kijken hoe uitvoerbaar dit blijft". Lees het hele artikel hier [Minister wil aan 'knoppen draaien' tegen hoge werkdruk Woo - iBestuur](#). De verplichting tot passieve openbaarmaking is direct op 1 mei 2022 in werking getreden, aansluitend op de voorganger van de Woo.

In de praktijk leidt deze open houding in Roosendaal er ook toe dat inwoners de gemeente goed weten te bevragen. Het aantal Woo-verzoeken is in het afgelopen jaar dan ook merkbaar gestegen. Dat komt mede door de maatschappelijke belangstelling voor een aantal actuele en grote dossiers, waaronder de uitkoop van de Poolse supermarkt, de ontwikkelingen rond het Bravis ziekenhuis en het dossier rondom de werksfeer. In 2024 waren er in totaal 44 woo verzoeken, in 2025 hebben we nu van 1 januari t/m 23 juni 2025 al 50 woo verzoeken ontvangen. Hiervan zijn 18 gesloten. Op dit moment lopen er 32 woo-verzoeken.

Opvallend is dat een aantal verzoekers intensief gebruik maakt van de Woo, met meerdere lopende verzoeken tegelijkertijd, of vele direct opvolgende verzoeken. Dit zien wij ook vaker dan gemiddeld op bovengenoemde dossiers. Het aantal opgevraagde documenten varieert van enkele tot vele duizenden, met een gemiddelde tussen de 200 en 300 documenten. Deze verzoeken vragen een zorgvuldige zoekslag in onze systemen, toetsing aan uitzonderingsgronden en anonimisering, wat een aanzienlijke druk legt op de capaciteit. Hierbij gaat het niet alleen om werkdruk voor de woo medewerkers, maar ook voor de vakmatige groepen die de stukken moeten inventariseren.

In de tweede helft van 2024 ontstond, mede door de toegenomen informatievraag van inwoners, een achterstand in de behandeling van verzoeken. De toenmalige bezetting van één Woo-coördinator bleek onvoldoende om de stijgende werklast op te vangen. Nadat deze medewerker niet langer beschikbaar was, kwam de afhandeling grotendeels tot stilstand. Eind 2024 is daarom tijdelijk extra capaciteit ingezet om een inhaalslag te realiseren. Deze inzet heeft zijn vruchten afgeworpen. Per eind juni 2025 is de achterstand teruggebracht van vijftientwintig tot zeven verzoeken. Van die zeven verzoeken gaan er bijvoorbeeld drie over de Poolse supermarkt. Deze dossiers zijn complex door lopende onderzoeken, wat zorgvuldige behandeling vereist. De verwachting is dat het aantal oude verzoeken halverwege augustus verder zal zijn teruggebracht tot vrijwel nihil.

Tegelijkertijd neemt de instroom van nieuwe verzoeken opnieuw toe. De onvoorspelbaarheid in zowel het aantal als de complexiteit van verzoeken vormt een structurele uitdaging. Om hier beter op in te spelen, wordt de Woo-formatie structureel uitgebreid. Ook dan blijft bemensing een kwetsbaar punt. Op dit moment zien wij door een knelpunt in de capaciteit ook de nieuwe verzoeken in een nieuwe achterstand raken. Dit geldt niet alleen in Roosendaal, maar ook in veel andere bestuursorganen. De uitdagingen die wij ervaren zijn dan ook landelijk herkenbaar.

Naast de uitbreiding van capaciteit wordt momenteel geïnvesteerd in verdere professionalisering van het werkproces. Er wordt gewerkt aan een dashboard voor realtime inzicht en doorlooptijden, en het zaaksysteem wordt aangepast om de behandeling van verzoeken te stroomlijnen en knelpunten tijdig te signaleren.

Tot slot

Als gemeente blijven we ons inzetten voor een transparante en toegankelijke overheid. Met de versterking van capaciteit, de professionalisering van onze processen en de blijvende inzet van betrokken medewerkers hebben we vertrouwen in een toekomstbestendige uitvoering van de Woo.

Ik vertrouw erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,
Burgemeester en wethouders van Roosendaal,

De secretaris, De burgemeester,

drs. H.W.J. Klaucke

M. Buijs